

**Louis Mandrin, hufvudman för
smyghandlarne i Frankrike, högförrädare,
mördare, stråtröfvare och allmänna lugnets
förstörare. Calmar, tryckt i kongl. gymnasii
boktryckeriet, hos direct. Bagge, 1813.**

Kalmar
1813

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

MANDRIN, L.

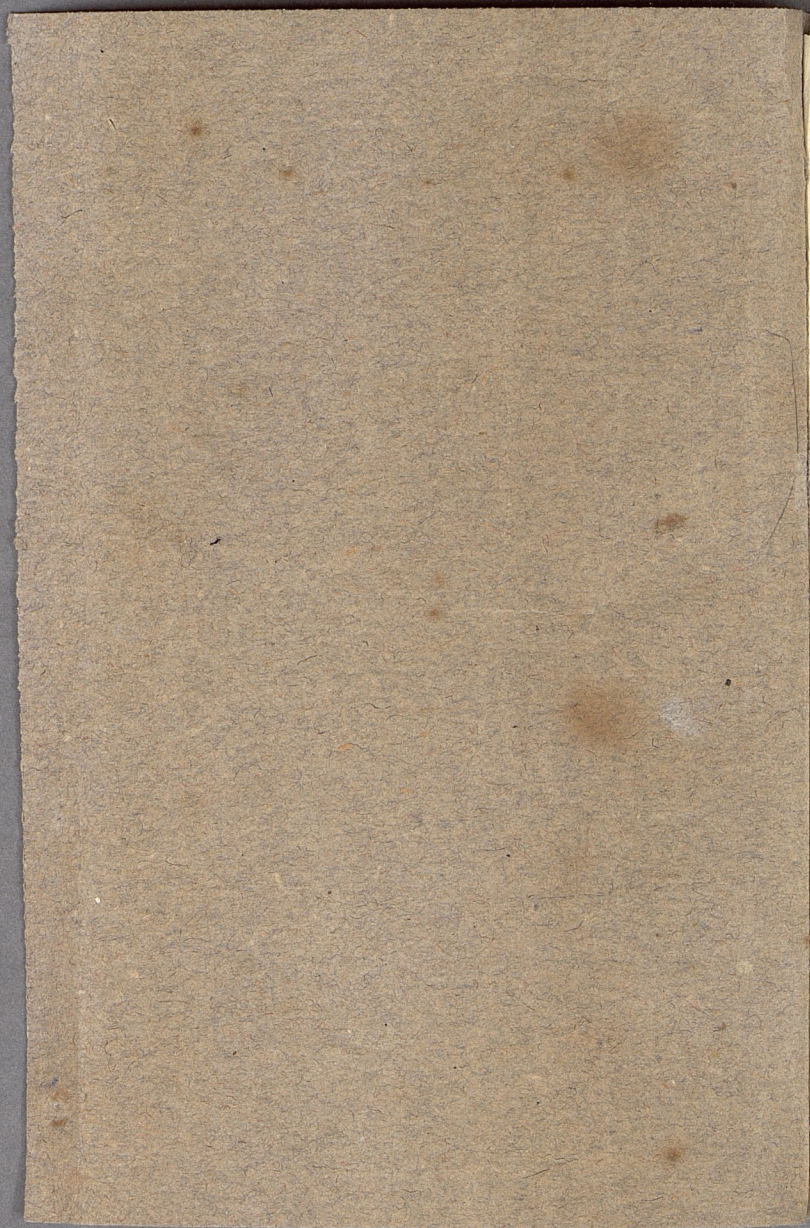
Sv. Saml.

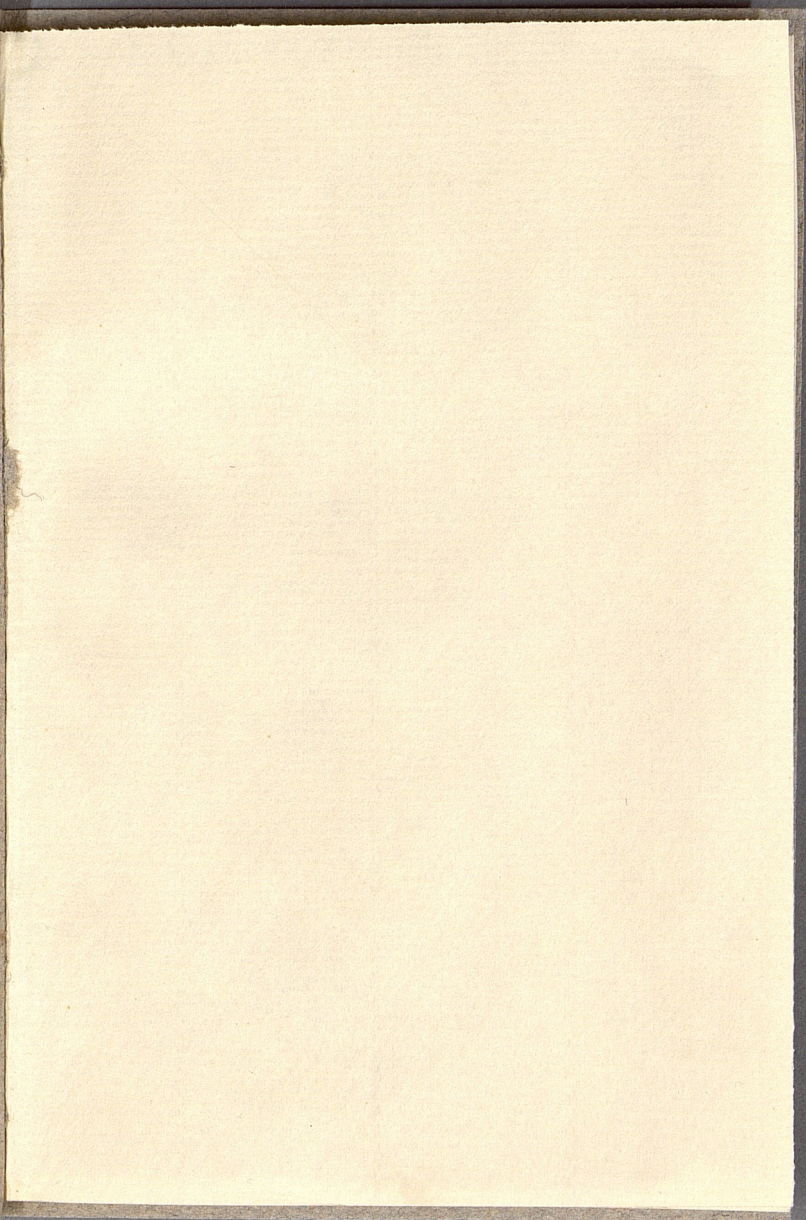
Biogr.

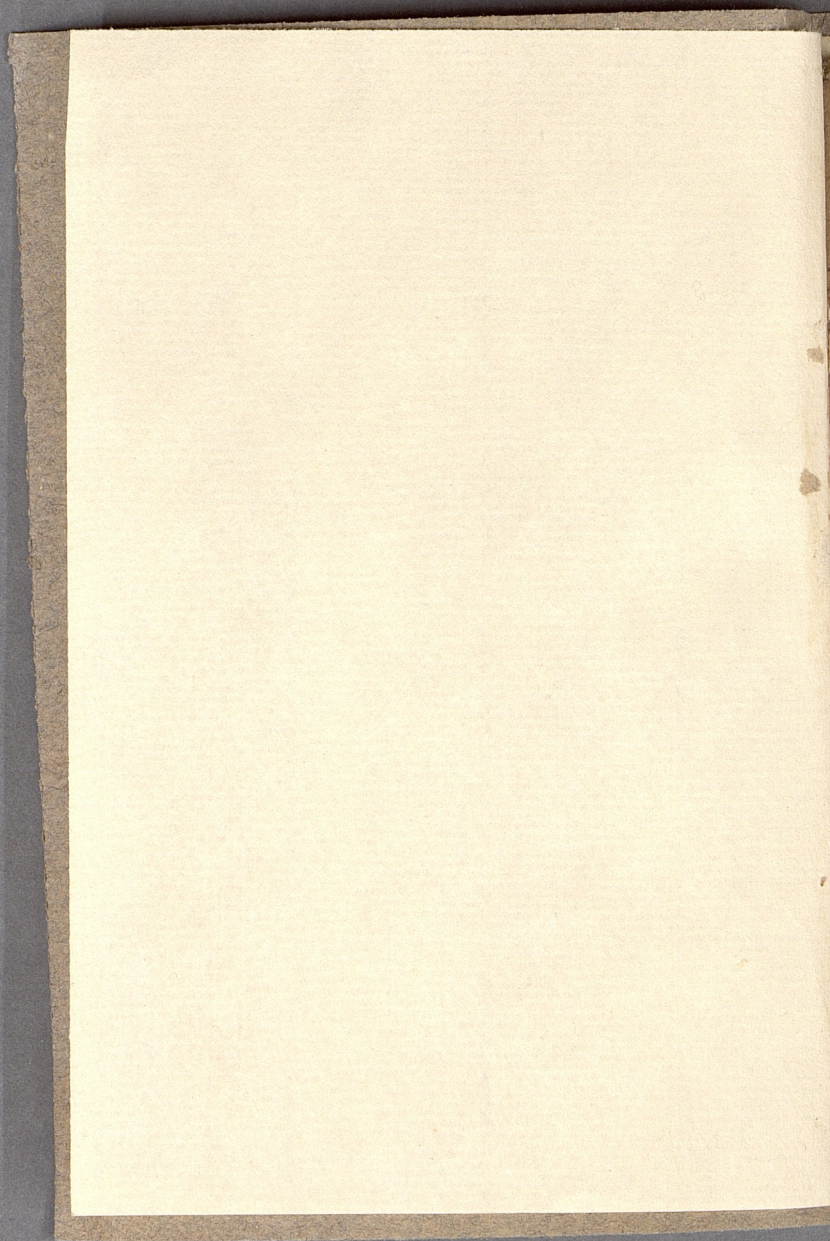
utl.

(80.)

1700-1839

LOUIS
MANDRIN,

Lu. Loffe
B. Bagge
1813
(Om)
1700-1829

Härfoudman för Smyghandlarne i Fran-
krike, Högferrådare, Märdare,
Stråtröfvare och allmänna
lugnets förslörare.

Calmar,
Tryckt i Kongl. Gymnasii Boktryckeriet,
hos Direct, Bagge, 1813.

Bland klassen af dem, som förevigat sig genom missgärningar, intager Mandrin ett utmärkt rum. Hans geni var fruktsamt på uppfinningar, som störa samhällsfriden, och sprida fasa och förskräckelse. Rövva, plundra, mörda och oförsynt begå de nesligaste brott, var det afksyvärda handtvärk, som han dref tills hans lefnadstråd våldsamt blef afskuren.

Han var son af en beskapshandlare, och föddes år 1714 i St. Etienne de St. Geoirs, en by vid kusten St. André, i Provinsen Dauphiné. Så snart han kunde bära muskötan, tog han krigstjänst bland de Fransyska tropparna. I

från ungdommen visade han ett häftigt, oroligt sinnelag, och en gränslös äregirighet. Han ledsnade snart vid det militäriska tvånget, och då han såg någon utsigt för sig vid arméen, att tillfredsställa sina äregiriga afsigter, så utsåg han sig ett godt tillfälle, och deserterade med två af sine kamrater. Hastigt mögde hos honom det beslutet, att ställa sig i spetsen för några djerfve karlar, för att med dem gå ut på äfventyr. Han ägde mycken klokhet, en stilsynt skapsinnighet, var oförskräckt i alla sina företag och illika ganska lycklig; han förenade också dermed en naturlig värtalighet, som lifvade hvar och en af hans kamrater med mod och djerfhet, så ofta det kom an på att våga något. Intet brott var för stort för honom, så snart det befordrade tillfredsställandet af hans häml, eller utföran-

det af en plan. Med all denna vildhet i sin karakter förstod han mästerligt att förstålla sig, och uppförde sig så vänligt och mildt, att man ej kunde vägra honom sitt förtroende, så länge man ej sett honom i utbrottet af sitt raseri. Han var lång och väl växt, hade svart hår, tjocka starkt beväxta ögonbryn, en stor krokig näsa, ganska regelbundna anletsdrag, ett bredt bröst, och allt detta understöddes tillika af enovanlig kroppsstyrka. Naturen tycktes hafva misstagit sig på honom, då den gaf honom alla en stor mans förmåner, medan de endast tjente till att af honom göra en stor bof.

I spetsen för tie eller tolf deserterade soldater begaf han sig, då ungefär 20 år gammal, till en håla vid St. André, med den föresatsen att i stort

drifva en falsk myntares handtvärk. Redan hans Far hade en lång tid drifvit detta ärelösa handverk, och Louis brakte inom kort tid en anstalt i ordning, hvilken arbetade med gynnande framgång. Mandrin ensam vågade sig med sitt falska mynt på marknaden och inköpte allehanda varor, i synnerhet af långväga köpmän, på det att ett förstort antal falskt mynt i landet ej måtte väcka någon misstanke. Utom dess förklädde han sig vid hvarje nytt uppträde och visade sig än som soldat än som munk, och än som borgare. När han kom hem tillbaka, få blefvo de inköpta varorna värderade och sedan genom förtrogne personer åter försälda; af inkomsten erhöll anföraren alltid den betydligaste delen.

I tre år drefvo de falske myntarna

sitt händtverk, då en af Marsens kamrater rymde och förrådde hemligheten. Landtridarne blifvo utsände, för att oförmärkt fånga bandet; men Marsdrin hade fått en vink; han flydde med sitt folk ur hålan, valde till sin vistelse ort ett ödsligt berg och nedsatte sig vid dess sida under slutningen af en framskjutande klippa. De drog genast en graf rundtomkring, och förskansade inhägnaden med pålar. Äfven gjordes en utgång under jorden för att i händelse af en öfverrumpling kunna rädda sig; derpå utsattes skyttvakter, och de öfriga gingo ut på upptäckter och plundring.

Just midtemot detta berg låg ett vackert slott på en höjd, hvarifrån man kunde se öfver hela trakten; det var utomdessa försedt med en god graf, toen,

alléer, terrasser och underjordiska gångar. Ägaren af detsamma, en gammal Advokat, var nyss död. Detta väckte hos en af skilmsällskapet, vid namn Roquairol, ett lika så djerft, som slukt hufvud, den tanken, om man ej, medelst folkets tro på spöken, kunde bemäktiga sig denna sköna egendom? Han yppade sin plan för anföraren, som åt honom anförtrodde dess utförande. Den aflednes kropp hade samma dag blifvit begrafven i Kapuciner-kyrkan i en när belägen by. Roquairol begaf sig på vägen till slottet, undersökte noga alla lägenheter, och höll sig undagömd; men mot aftonen kom han tillbaka med fyra man, hvilka han ställde på åtskilliga poster. Enkan satt ensam i en kammare, och som hon ej hade någon åskådare, så voro också

hennes tårar aftorkade; hennes folk skrat-
 tade och skämtade i köket, och den aflid-
 ne var glömd, Roquairol smög sig di-
 rekte till dennes kammare, och började
 starkt ruska på gardinerna, och kasta
 bord och stolar öfverända; med ett språng
 var Enkan i köket. Han fortfor att
 jämra sig som en, hvilken plågas, och
 kastade allt om hvartannat. Imedlertid
 uppstod ett dylikt buller i alla fyra hör-
 nen af slottet; förfärliga röster tycktes
 tvista om Advokatens själ, och här och
 der såg man eld och lågor, som fram-
 bragtes af påtändt krut. Nu visade sig
 Roquairol med ett kläde öfver huf-
 vudet, som var utmåladt med röda elds-
 lågor, och i denna dräkt framträdde han
 midt ibland sitt till spöken utklädda folk,
 hvilka buro faektor i bänderna, och
 släpade tunga kedjor efter sig. Så mar-

cherade han direkte fram till Köket, der allo föllo i vanmakt; derefter gingo de genom de öfrigerummen och försvunno.

Nu var det afgjort, att Advokatens arma själ befann sig i onda andars våld; man hade sett och hört honom; det var nog, för att utbreda förkräckelse i hela trakten rundt om kring. — Den följande natten visade sig Roquairol på terrassen, omgifven af fjorton djeflar; enkan hade fördubblat sitt sällskap, hvilket likväl endast tjente till, att öka skriket och förvirringen. Men då de onda andarne nalkades huset gömde sig alle i ett stort rum, dit Roquairol följde dem på spären. Nu var godt råd af nöden, någre ville springa ut genom fönstret, andre både och bestänkte det stora rummet med vägvat-

ten, och så ofta en droppe deraf föll på andarne, tjöte de fasligt, liksom det varit sjudande olja. Ibland gjorde de mine af, liksom de med sina klor ville rycka någon till sig, och skakade dervid kedjorna på den afsedne som emedertid ropade: "Orätt gods medför olycka! ve dem, som äga det, de skola brinna som jag!" — Detta uppträde varade till långt in på natten; enkan var halfdöd, och lemnade slottet samma natt, för att sofva i den närbelägne Arrendatorsboningen.

Ett sällskap starka själar skämtade öfver hela uppträdet, och tre Herrar, jemte en Kapuciner munk och två Abéer, beslöte att spisa qvällsvard i slottet, och tillbringa natten derstädes. De hade tagit med sig åtta beväpnade

betjenter, och tre quinspersoner till sin uppässning; Roquairols ära fordrade nu att spela komedien till slut; han utforskade derföre sorgfälligt den dagen då sällskapet skulle komma, och tog sina försigtighetsmått derefter. Aftonmåltiden skulle hållas i stora salen; han gjorde en öppning i tjocka ~~muren~~, och undangömden med bräder och tapeter; vidare genombårade han skorstenen, som gick på en mörk vind, och gömde en del af sitt folk der. Allt var tyst, tills man ville sätta sig till bords; och gästerne, som nu trodde sig hafva förjagat spökena befallte sätta fram maten. Nu uppstod ett buller på afstånd, de lyssnade, och i detsamma de vände sig om, blefvo de varse en förfärlig stor björn, som gick fram till bordet och luktade på alla fa-

ten. Vid denna syn sprungo alla om
 hvarandra och rusade till fonden afsa-
 ten. I det samma sprang en stor apa
 upp på bordet, och kastade omkull al-
 la ljusstakarne; fyra djeflar kommo med
 brinnande facklor fram ur muren, och
 åtta andra släpade med ett hiskligt tju-
 tande fram Advokaten, som den ena
 gången efter den andra ropade: "Ack,
 jag brinner, jag brinner! ve dem som
 besitta orättfånget gods!" Derpå fram-
 kommo åtta andra djeflar med årokar
 och gafflar, och för att drifva förvir-
 ringen till största höjd, kom M a n d r i n ,
 höljd i en tjurhud, ut genom den sto-
 ra spisen åtföljd af fyra merianer med
 facklor. Hela spöksällskapet bestod af
 28 personer; Abbéerne och de öfriga
 starka själarne kunde ej sansa sig af

förkräckelse, och betjenterne kommo ej mer ihåg, att de hade vapen. Kapusineren var den ende, som ännu ville visa något mod, men en af djefarne brände opp hans skägg med sin fackla, när made sig sedan till de öfrige, och tände eld på deras hår och på kläderna, som de hade på sig. Alla rusade nu till dörren, flykten var allmän, och derafke spökbefvärjare blefvo utkörde ur huset med slag af facklorna.

Nu var Roquairol herre öfver slottet och öfver aftonmåltiden, och tillbjöd bägge delarne åt sin herre och husbonde Mandrin, hvilken på stället, i närvaro af hela helfvetet, utnämde honom till sin Löjtnant. Derpå skrattade de af alla krafter åt hela kommedien, och satte sig till bords, ty de fordra invånarne tycktes ej hafva nå-

gon lust att komma åter, och hade ut-
 rymt allt, så när som på några tapeter,
 bord och stolar. M a n d r i n tillbrag-
 te natten derstädes, och lät, för att un-
 derhålla villfarelsen, några raketer upp-
 gå, medan hans folk gjorde ett förfär-
 ligt buller med kedjorna och höllo sack-
 lorna högt upp. För att äfven om da-
 gen afhålla de nyfikne, ställde han vid
 ingången till slottet en karl klädd i en
 björnhud, som öfverföll hvar och en,
 som ville försöka att komma in. Al-
 drig var sjeifva Hesperidernas trädgård
 säkrare förvarad.

M a n d r i n, som såg sig fullkom-
 ligt skadeslös för förlusten af sin häla,
 lät genast inrätta smältungar i slotts-
 källarne, och ditföra allt, som behöf-
 des att göra mynt. Han lät tillsluta

hufvudporten till slottet, och deremot bakom detsamma öppna en annan, som på en gångstig förde till skogen. Tid efter annan lät han sitt folk göra stora buller, och hvarje natt uppsätta tre stora vindfacklor. Imedlertid präglades en myckenhet falskt mynt, som spriddes rundt omkring hela Konungariket, emedan man ej ansåg för rådligt, att utgifva för mycket i granskapet. Mandrin skickade till och med några af sitt folk dermed till rikets afägnsnaste gränser, och började till och med att prägla utländiskt mynt. I sjelfva sitt myntfabrik införde han den strängaste disciplin. Hela natten arbetades oafbrutit, men dagen skänkte man åt hvilan; en del af manikapet måste bevaka skatten, de öfrige stodo som skyltvakter omkring slottet. Fyra af sällskapet

drefvo hästhandel till sällskapetets förmån, och gingo ända till de Spanka gränssorna, för att köpa hästar, hvilka de nattetiden förde in i slottsstallet, och sedan åter nattetiden förde till marknaderna. Andre handlade med kattuner och tobak, och alla rummen voro fulla med dylika varor, så att Mandrin på en gång var hufvudman för falske myntare, hästprånglare och luredräjare. Med falskt mynt blefvo hästarne och varorna inköpta, och vid deras försäljande erhöll man åter godt mynt, som sedan deltes bland dem.

Spökesynerna hade spridt förkräckelse och fasa rundt omkring i landets så att ingen vågade sig till Mandrins slott. Någre olycklige, som gingo vilse i skogen, och kommo slottet för nära, försvunno, och blefvo ej mer synlige. San-

oblikt hade man uppoffrat dem åt politiken, och ändock vågade ingen närmare undersöka saken, tills äntligen följande händelse gaf tillfälle dertill;

En ung Officer, som reste til Grenoble, hade under vägen hört den saga, som folket berättade om Advokatens själ, och då han kom til slottet, så ställde han sin kosa dit mindre af nyfikenhet, än för att göra nary af det, som man berättat honom. Då han kom til porten, klappade han starkt på, hvarvid vackten i hast kastade öfver sig sin björnhud, och kom till porten. En Grenadier, som beledsagade Officeren, såg igenom en springa, och ropade: "jag ser en björn." — "Det fins inga sådana i helvetet!" ropade Officeren: "gif eld på honom, så få vi huden." — I samma

ögonblick öppnade björnen porten, och
 Officern sköt honom med pistolen för
 Pannan. "Den är vår! sade han: lätt o-
 se åt, om det fins ännu flera derinne."
 Han stötte upp porten alldeles, och gick
 framåt. Man hade hört skottet; Man-
 drin var frånvarande, och Roquairol,
 som nu förde öfverbefälet, lät sitt folk
 genast taga på sig allahanda ryliga mas-
 ker medan Officern med sin Grenadier
 slog in dörrarne. Först framkommo tre
 svartklädda figurer, som åtföljdes af
 andra ohyggliga masker. Officern sköt
 på dem, och alla skingrade sig. Nu
 lät Roquairol allahanda giftiga djur
 och ormar krypa omkring i rummet Gre-
 nadiern trampade händelsevis på ena
 och fann att den var af papp, men för-
 färdigad med mycken konst, och försedd

med stålfjädrar. Han och hans Officer grep de öfriga, och Roquairol insåg nu ganska väl, att sådana människor ej kunde afskräckas af fruktan. Det var honom lätt, att skaffa sig Officern och Grenadiern af halsen, ty han hade vapen och modigt folk; han var en stund villrådlig, tills man äntligen sfrådade honom derifrån, af fruktan, att det nära intill slottet liggande regementet ganska eftertryckligt skulle hämnas deras död. Han valde därför en lindrig väg, och skickade tre af sitt folk till närmaste by, hvilka skulle förbereda folket, och intala dem, att Officern och hans soldat ej vågat sig till slottet, utan att man på långt håll märkt, huru de gömde sig i buskarne. Då därför desse begge berättade allt hvad de sett och

gjort, åstadkom det ej det minsta intryck, emedan alla sinnena redan voro intagna emot dem.

Mandrin, som erfor allt detta, var ej utan bekymmer. Han fruktade, att dylika berättelser kunde väl här och där väcka några misstankar om bedrägeriet, och att det äfven kunde falla andre soldater in, att göra honom dylika objudna besök. Dessa bekymmer gingo också hastigt öfver till verklighet.

En af hans folk hade på en marknad, nära Lion, köpt lärft, får och åtkilliga lifsmedel. Den som sålt fåren var så nöjd med sin handel, att han i glädjen kastade en riksdaler i luften, hvilken vid nedfallandet brast i stycken. På prof kastade han en till upp i luften, och denne brast sönder liksom den förre; nu undersökte man styckena, och

fann, att de bestodo af en blandning af glas, tenn och quicksilfver. Man skyllde Kjöparen på spären, blef honorvarse, och ville fastaga honom, men han undkom med tillhjälp af sin häst, och lemnade varorna i sticket. Vid samma tid fick Advokatens enka genom Arrendatorns enka veta, att man bakom hennes hus anlagt en banad fotstig, och att man ofta sett hästar beta i skogen. En af herrarne, som voro vid den ofvan omtallda aftonmåltiden, sade henne, att han förmodade, att hennes hus vore ett tillhåll för Lurendräjare, och att dessa kanske hittills spelat spökhistorierna till sin säkerhet. Denna tanke tycktes leda på en upptäckt; man påminde sig Officerns händelse, och Herrarne förentes sig med någre soldater, och marscherade fyrte man starka till slottet, försedde

med vapen och med oförskräkthet.

Mandrin tillade anstalter till försvar, drog sitt folk ner i källarne, och inskränkte sig blott till att försvara ingången. Han ville ej inlåta sig i någon uppenbar träffning, och höll det för onödigt att försvara rum, hvilka man ansåg ur stånd att bebos; därför inneslöt han alla sina skatter i källaren, och tänkte blott på medel att försvara dem, eller ock värja sig så länge, tills han funnit medel, att föra dem till något annat ställe.

Emedlertid ryckte fienderna för slottet, och funno denna gången hvarken dörrvaktare eller spöken, som vägrade dem att gå in; helfvetet tycktes denna dagen vara stängdt, och ingen ond ande lät se sig. Fienderna spridde sig, då de ej funno något motstånd, omkring i rummen, och gjorde några mobillier till

byte. Derpå stego de öfver en liten gårdsmur och togo äfven fjäderfät i förvar; solldaternas uppsprängde en källars dörr, och funno ett förråd godt vin, hvaraf de togo upp en åm och läto den smaka sig väl. Slottet blef alldeles omringat af solldater och bönder, hvilka hade en erfaren Officer i spetsen för sig. Då Mandrin märkte att angreppet blef allt allvarsammare, så beredde han sig till det modigaste motvärn. Han lät uppkasta brinnande petarder och svärmare, hvilka svedde de belägrades ansigten och kläder, och drefvo dem åtskils. Men de kommo strax tillbaka, och blefvo mottagna med sjudande olja och smält bly. De drogo sig ånyo tillbaka, men kommo beständigt åter. Nu lät han gifva eld bland dem, hvarvid tre genast blefvo dödade och tie sårade. Detta satte dem i raseri; de uppsprängde

dörrarne med järnförar, antände allt som ej kunde uppbrytas, och trängde äntligen efter en tre timmars fäkting in i det inre.

Men hur stor var deras förvåning, då de ej mer funno någon människa! Det underjordiska hvalfvet hade 40 alnar i längden och 9 i bredden, och blef så klart upplyst affäcklor, att man också kunnat upptäcka det obetydligaste; men man fann intet. Mandrin hade dragit sig med sitt folk tillbaka i ett djupare hvalf, och då man äfven här kom dem på spåren, så flydde han med de sina genom en hemlig utgång in i skogen. Redan trodde han sig vara undkommen sine förföljare, då han oförmodadt föll i händerna på några bönder. Hans bestörtning var så stor, att han

utan motstånd lät fångsla och bortföra sig, och man hade redan igenriglat fångsedörren efter honom, innan han ännu knapt visste, att han var fången. Känslolös sjönk han ned på en halmsäck, och blef länge liggande i en fullkomlig sinnesyrrel. Äntligen sprang han upp, tårar störtade från hans ögon, han stampade med fötterna, och sönderbröt sina fjättrar under tusen eder och förbannelser. Fångvaktaren skyndade in, och blef utkörd; Kriminaldomaren kom att förhöra honom, men kunde endast frambringa meningslösa ord af honom. Man kastade honom i ett hårdare fångelse. Ortens mörker, den dåliga födan, och förtrytelsen öfver sin belägenhet beröfvade honom här helsan. Läkaren, som besökte honom, anmälte hos Domaren, att fången kanske kunde dö,

och rådde att skynda med processen. Mandrin märkte detta, och utsigten af dödsstraffet åstadkom i hans kropp en revolution, hvarigenom han åter blef frisk, och visade sig munter och rask. Hans ångerfulla uppförande gjorde, att han blef lindrigare bemött, och erhöll större frihet. Hans ränksfulla hufvud upptänkte medel, att sätta icke allenast sig sjelf, utan äfven alle sine medfångar i frihet, och då man en morgon, ville öppna fängelset, såg man med bestörtning, att skälvarne hade befriat sig från sina bojar.

Mandrins plan var genast uppgjord; han beslöt att fortsätta sitt förra lefnadssätt. Snart hade han åter samlat omkring sig en utvald hop vilka människor, hvilka i hans händer svuro

trohetsleden. De föreslogo honom en beqväm håla till boning, men han svarade, att han var trött att bo i klippor och berg, medan det ännu fanns hus. Han utskickade tillika fyra af sitt folk med befallning, att bemäktiga sig ett närbeläget Eremitage, och antingen upphänga eller inspärta Munken. Allt blev efter befallning verkställt, och Mandrin begaf sig efter några timmar dit. En af hans folk tog på sig Eremitens kåpa, men Munken ikonade de, för att af honom lära hans ständs bruk och ceremonier, och derigenom bedraga folket.

Spelet lyckades efter önskan, den falske Munken tillhycklade sig den gån-
des hela helighet och uppvaktade till
och med Stor-Vikarien med en obediens
från Provins-Visitatorn, och tillkänn-

gaf, att hans företrädare, den förre Vi-
sitatorn, blifvit kallad tillbaka, och att
han derföre kom, för att rekommendera
sig i hans beskydd. Vikarien mottog
honem ganska väeligt och lofvade att
skydda honom. Mandrin sjelf gaf
sig nu ut för en Officer, som flydde
verlden, och sökte den stilla ensamhe-
ten, så väl för att läka sig från sina
sår, som att beförtra sin ~~efviga~~ väl-
färd. Han ändrade sitt namn, tog på
sig en uniform, hängde armen i band
och inställde sig hos Provinsens Stor-
Vikarius. Denne lätt bedraga sig och
bevilljade honom alla friheter, som han
begärte.

De begge förenta Rövvarbanden ste-
go nu till 38 man, till största delen
deserterade soldater och brotslingar,

som rymt ur fängelset. Mandrin funderade på att försörja dem och att fortsätta sitt fordna handtverk, hvilket så väl lyckades, att de vid det dagligt tilltagande öfverflödet glömde alla sina förra vedervärdigheter. Mandrin utkastade planen till boningsplatsens inrättning och säkerhet; men hans Löjtnant Roquairol åtog sig bestyret om provianten och handeln. Den nya boningen var ganska rymlig och beqväm, endast något mörk, och låg på något afstånd från Eremitaget, med hvilket den var förenad under jorden. På begge sidor om berget hade man gjort utgångar, och en smygväg leddes ända till ändan af dalen. I detta tillstånd voro sakerna, då det afkyvärdaste brott blef föröfvadt i denna röfvarhåla.

En ung bondhustru sökte ett färo som gått vilse, och var nog olycklig att komma till en ingång i hålan. Skyltvakten, som stod der, såg henne ej, men hustrun hörde myntstockens slag, lyssnade en stund, och glömde sig, tills hon äntligen full af förskräckelse ville gripa till flykten. Men i detta olyckliga ögonblick kom Mandrin till ingången, höll henne fast och ropade åt skiltvakten. Denne bedyrade, att han ej hade sett henne, och folket i kulan intygade detsamma, hvar på Mandrin, oaktad hennes böner och tårar, släpade henne till den aflägsnaste vinkeln i hålan. "Jag ser väl, sade han: att jag hos er på en gång måste vara hufvudman och skyltvakt. Hvar voro ni, då

denna kvinna kom, för att utspionera
er? Hade någon af er stämt henne hit?" —

Alle bedyrade, att de icke en gång
kände henne till namnet. "Du har så-
ledes kommit hit af nyfikenhet? sade
han till kvinnan: "det är just ditt köns
vana;" nå väl då, här ser du guld och
silfver tillfyllest, detta är statens skatt-
kammare; jag är Konung, och desse ä-
ro mine undersåtare. I denna ugn smäl-
tes metallerna, i denna blandas de; på
denna blifva de gjorda finare och gjut-
ne; här blifver myntet prägladt och der
hvitkokadt. Din nyfikenhet är nu till-
fredsstäld, du har sett mina rikedomar,
vill du blifva Drottning, och dela dem
med mig?" — Ack Herre Gud! ropade
hon ängslig: hur skall det då gå med
min man och med mina barn?" — "Kan

du föredraga din man för en sådan her-
 re, som jag är? bort med henne! in-
 spärra henne!" — Denna befallning blef
 genast verkställd, och hustrun blef kas-
 tad i samma håla, der munken satt;
 blott ett trågaller skiljde dem från hvar-
 andra. Följande dagen hölls råd öfver
 henne; rösterna voro delade; någre dö-
 mde henne till döden, någre röstade till
 ett evigt fängelse, och af denna me-
 ning var Mandrin sjelf. Hustrun
 släpades inför sine domare; man sade
 henne att hon hade begått ett brott, då
 hon kommit till en trakt, der ingen
 fick visa sig; hennes frihet var oåter-
 kalleligt förlorad; men om hon ville
 lefva med anföraren och ej söka att
 undkomma, så skulle hon med en kedja
 om foten hädanefter få bo bland dem.
 Men om hon vägrade att mottaga den-

na ära, så hade hon ingenting annat att vänta sig, än döden.

Den stackars kvinnan var redan halft vanmäktig af oro och förkräckelse, och bad i de mest rörande uttryck, att man åtminstone skulle hafva medlidande med hennes olycka ock oskuld. Ingenting kunde röra dessa villda människor; Man drin gaf henne ännu en gång sin villje tillkänna; hon förkastade hans förslag med afky, och sade att hon ej ville köpa sitt lif med ett brott. Han hoppades att vinna henne genom tid och smicker, och skickade henne tillbaka i fängelse. Några timmar derefter gick han ensam till henne, och bad henne njuta någon föda; hon vägrade; han smickrade, stälde sig i medlidande, mild och deltagande; men allt var fruktlöst. Nu gick han ut

och lyssnade vid dörren. Esemiten
 begagnade detta ögonblick, för att
 uppmana henne till ståndaktighet i
 dygden, men förestälde henne tillika,
 att hon vore straffbar, om hon genom
 afhållande från föda själf förkortade
 sitt lif. Mandrin förlorade därvid råslas-
 modet; han lät gifva Munken stavk och
 kastade honom i ett ännu hårdare fän-
 gelse vid vatten och bröl. Hustrun blef
 smånningom så svag, att man fruktade
 för hennes lif. Mandrin förnyade sina
 böner och anbud, och blef afvisad
 med ett mod, som han ej mer väntade
 sig. Nu blef han alldeles ursinnig, och
 befällte att man skulle kläda af henne
 naken, och binda henne vid en påle.
 Därpå vände han sig, med två dolkar
 i handen, till sitt folk och sade: "Hvem

af Er vill på Ienne verkställa min befallning?" — Ingen framträdde. Då tog Mandrin den yngste af bandet, och gaf honom dolken i handen med de ord: "Du är ännu inte riktigt under vist jag vill här gifva dig en lektion, visa nu att du är värdig oss; träd fram och stöt till . . . Du dröjer? . . . se här den andra dolken, jag genombrar dig på stället, om du ännu längre tvekar. Rikta stöten just på medelpunkten af bröstet, stöt till . . ."

I detsamma den unge röfvaren med jarrande hand riktade, lade Mandrin i bettan sin arm på hans hand, och tryckte sjelf dolken i den olyckliga bröst. Blodet frossade högt i vädret och quinnan stammade döende ännu de orden: "Ack! jag skulle ha funnit medlidande hos lejon och tigrar! Hämn

min död, eviga Försyn! ock skänk min man och mitt barn ett lyckligare öde!"

Vid desaa ord började hon rossla häftigt, hennes ögon bruffo, hufvudet sjönk ned på hennes bröst och hon affomnade. Hon var i sitt tjuguandra år, hade ett aderton månaders gammalt barn, och gick hafvande med det andra.

Eremitaget, der sådana brott förövades, låg ej långt från en ganska täckt stad, och midt ibland några små byar, der Munken plögade hämta allmosor. Mandrin sjelf besökte många sällskaper och framlefde sina dagar i otvungen munterhet. Hans figur intog för honom, och hans conversation var insinuant; han vann således öfveralt framgång, och efterlämnade så väl i staden, som på landet lefvande bevis deraf. Öfverallt talte man blott om Riddaren Montje

li, hvilket namn han nu gifvit sig; fruntimmerna täflade om honom, och herrarne tycktes just icke vara glädeslösa. Men anförarens trängna frånvaro hade en skadlig verkan på hans folk. Äfven de svärmade omkring i byarne, och begingo allahanda vådsfahheter; man efterspanade dem, och upptäckte deras tillhåll.

Det var naturligt att, man måtte gå klokt till väga, om man ville bringa desse listige skälmar i sitt våld. Landtridar-squadronerne från Grenoble, Valence och de närbelägna städerna blefvo derföre fort uppbådade, och desse skyndade hastigt, men oförmärkt till det anvista stället. Berget blef genast besatt med soldater, och Eremitaget belägradt. Man sprängde dörrarne, utan att finna motstånd, och ingen lät se sig;

man dröjde länge, innan man upptäckte den mörka gången, som förde till det underjordiska hvalfvet, som var grävt i berget, och detta dröjsmål räddade denne gången skälmarne. Allt hvad de kunde släpa undan togo de med sig, men på det öfriga tände de eld, och undkommo genom smygvägen, som först vid ändan af dalen åter förde dem upp.

Den rätte gamle Eremiten, som hitills sutit i ett underjordiskt hål, fann man utan rörelse och halfdöd; ty sedan några dagar hade man glömt honom och ej gifvit honom något att äta. Man förde honom i dagsljuset, och till sin största förvåning blef han genast fångslad och kastad i ett annat fångelse, hvarefter man förhörde honom. Sedan han befunnits oskyldig, måste han berättat allt hvad han hos rövvarne upp-

lofvat och gætt. Han omtalte bondhus-
 struns mord, att han vid detta tillfälle
 erhållit slag på fotsålorna, och berättade
 det stränge straff, hvartill Mandrin dömt
 två embetsmän. Dessa hade gjort tjenst
 vid Accisen, och konfiskerat några af
 Mandrins varor, men denne hade sedan
 ertappat dem. Den ena af desse personer
 var tjugu, och den andre aderton år
 gammal, och bägge voro fulle af eld och
 mod att svinga sig opp i världen. Mandrin
 lät sätta dem begge i en bur, och taga fram
 dem tre gånger om dagen derur, för att,
 som han kallade det, förrätta accis-tjensten.
 Den bestod deri, att de i bara skorton
 måste infinna sig inför det församlade
 bandet, kasta sig för anförarens fötter och
 ömjukt bedja honom om förlåtelse för den
 åstadkomna skadan. Denne lät dem sedan

stiga opp, och frågade, om de hellre vil-
 le hafva prygel eller piskslängar? de
 måste välja, och erhöillo då 40 till 50
 slag på ryggen eller fotsålorna, med an-
 tydan, att detta skedde til deras bästa.
 Om de till ombyte valde piskan, så
 blefvo de fastbundne på en bred stock,
 och erhöillo med en knutig piska stryk
 på bakänden, tills huden sprang opp;
 då tvättade man såren med ättika, hvar-
 uti spansk peppar var upplöst, och la-
 de ett plåster af träck derpå. Ibland
 blefvo de under måltiden upphängde i
 luften, och med stryk tvungne att svän-
 ga sig omkring, för att roa sällskapet.
 En annan gång band man fast händer-
 na mellan fötterna på dem, och lyfte dem
 så hopfästade upp i luften, under det
 man kittlade dem öfver hela kroppen.

Deingo ej gå på fötterna i röfvarnes närvaro, utan måste lik djuren krypa på marken, och i denna ställning kastade man åt dem brödstycken, hvilka de för hunger uppslukade. Sedan instängde man dem åter i buren, med tillsägelse att bereda sig på nästa ceremoni, och gaf dem knappt så mycket, att de ej dogo af hunger. Eremiten tillstod, att han alldrig vågat gifva dem det minsta råd, och att han ej visste hvart de tagit vägen; men förmodade, att en af röfvarne vid den hastiga flykten tändt eld på buren, och på detta sättet låtit dem omkomma.

Hvad desse skilmars lefnadssätt beträffade, så var det deladt mellan arbete och vällust. En viss tid var utsatt till att gå ut och komma tillbaka, och alle spisade tillsammans med hvaran-

dra, Mandrin ensam undantagen, hvilken hade ett särskilt bord med sex kuverer, vid hvilket han turvis satte dem, som gjorde sig behagliga hos honom. Bordet dukades med det bästa vin och de läckraste rätter i landet och några af rövvarne, som spelte instrumenter, höllo taffelmusik. Klockan åtta om morgonen lade sig alle att sofva, och klockan fyra på eftermiddagen stego de åter upp. Arbetstiden var fastställd ifrån klockan nio om aftonen till klockan fyra om morgonen. Kapitenen och hans Löjtnant voro de förste domarne i alla tvistigheter; de, som i deras närvaro råkade i slagsmål, måste vandra i arrest. Man förmodade att de hade några quinnor i karlkläder ibland sig; Mandrin ville alldeles icke tåla andra än gifta quinnor eller sådana,

som voro släkt med hans folk. Också hade han sträng uppsigt öfver, att ingen blef hafvande, och att allt drefs med den yttersta tystlåtenhet.

Då landtridarne inträngde i den innersta delen af hålan, funno de intet annat, än rök och aska. Ibland annat märkte de en kammare, i hvilken ljuset ofvanifrån föll på snedd in, och som blifvit förskonad; rundt omkring voro falska skåp, der man förmodade att Mandrins skatter voro. För närvarande ställdes blott en vakt utanför dörren. de öfrige jagade omkring på fältet, för att utspana röfvarne; knappt voro de komne några steg från Eremitaget, förrän det uppstod ett fasligt buller och kammarn med en förfärlig knall flög i luften. Mandrin hade låtit anlägga en mina derunder, och Roquairel

antände vid sin flykt luntorna, i hopp att derigenom hastigt i grund och på en gång förstöra den största delen af landtridarne. I denna förmodan gjorde han halt med sitt folk, och förmodade ingenting mindre, än att blott skyltvakten och någre nyfikne omkommit dervid.

Emedlertid blefvo äfven de närbelägne byarne uppmante att genast röra stormklockan, så snart de blefvo varse röfvarne. Mandrin begaf sig obekymrad tillbaka till sin boning, då han på landfolkets beställsamhet och klockornas ringning genast förstod, att något föregick. Han gaf sin häft sporrarne ännu starkare, och fick af någre bönder veta, i hvilken trakt man sett röfvarne; han låtsade då, som han velat hjälpa

till att uppföka dem, och red i fullt sporrstrek til skogen, der hans folk uppehöll sig. Roquairol hade ännu icke en gång haft tid att förkansa sig, och ansåg det till och med för öfverflödigt, emedan han falskt smickrade sig med, att lätt kunna öfverväldiga en tropp lardruidare och en hop bönder. Men Mandrin, som bättre kände faran, lät genast hugga omkull träen, hopflätade dem med grenar och uppmante sitt folk att hålla sig tappert. Officern för ryttarne — densamma, som bestormat Advokatens slott — ville ej förgäfvos blott ställa sitt folk för faran, utan lät förfärdiga en hop risknippor, hvilka bönderna vid framryckandet kastade fram för sig, och satte eld på. Den häftiga vinden, som nu blåste, dref elden rätt fram till förkansningarne, i ansig

tet på de belägrade, hvaraf de ledo
 mycket. Mandrin, som ej hade lust
 att brinna opp, drog sig undan på den
 sidan, dit lågorna ej räckte, och for-
 merade med sitt folk en batalion quar-
 ré. Så snart man blef varse detta, gaf man
 eld på dem, hvarvid blott få blefvo så-
 rade, och han ryckte under beständig
 eld trotsigt emot fienden. Officern be-
 fälte sine bönder att skilja sig i tvän-
 ne leder, och gifva eld från bägge si-
 dor; men Mandrin, som märkte den-
 na list, svängde sig hastigt åt den e-
 na sidan. Emedlertid var hans band
 genom mängden af sårade ganska hop-
 smält, och Officern, som väntat detta,
 trängde nu in på honom med allt sitt
 folk, på en gång, och lät nedhugga allt
 som kom dem i vägen. Många blefvo

dödade, några få flydde, och de öfriga
dogo under vägen af sina sår. Mar
drin sjelf blef fången, alldeles betä
med blod och damm; två af hans b
der och fem af hans folk hade lika
de med honom.

Fångarne fördes i triumf till G
noble, och blefvo på det strängaste
vakade. Efter en kort undersökni
fälldes dödsdomen öfver dem. Ma
drin, som tycktes foga sig i sitt ö
utbad sig blott den nåden, att slipp
blifva utförd till afrättsplatsen på
kärta, och som man vanligtvis ej afsll
dylika böner, så tillät man honom, a
få gå dit till fots, likväl med bund
armar och begge tummarne starkt hop
nörda. Så marscherade han ända till
shavotten; åsynen af densamma tyckte
gifva honom nya krafter, han sönder
ref på en gång strecken, utsträckte ar

Marne, kastade biktfadren, skarprättaren och stadsbetjenterna öfverända, rusade midtigenom folkhoppen hann stadsporten och derifrån de närmaste bergen. Man satte efter honom, men kunde ej hinna honom. Hans begge bröder och fem kamrater blefvo emedlertid afrättade.

Medan man i Grenoble visade de sönderrisna strecken och tillskref Mandrins gerning någon hemlig trollkraft, funderade landridare i hemlighet på medel, att åter hemnas sin ära. De efterspanade honom öfverallt, och redan efter några dagars förlopp föll han i deras händer. Innan de kunde föra honom till Grenoble, måste de tillbringa en natt under vägen. Defruktade hans list, belastade honom med kedjor, rep och vigter, och släppte ner honom i en

cistern, som de förut hade undersökt. Sedan betäckte de öppningen med stökar och stenar, och ställde dervid två skylltvakter, hvilka aflöstes hvarannan timme. Flykten tycktes vara omöjlig, och ändock sönderbröt Mandrin sina fjettre, slet sönder repen och slog med jernet hål i en vägg, som förde till en källare. Här slog han eld, undersökte vid gnistorna stället, sprängde några dörrar och undkom på smygvägar, hvilka endast han kände.

Att längre dröja i dessa trakter hade varit farligt. Han begaf sig till Lyon, blef soldat, rymde med tre andre rekryter, träffade några af sine förra kamrater, och inom några dagar steg hans band redan åter till fjorton man, idel raske och brännmärkta menniskor. Desse samlade han på ett högt berg

vid gränsen af Savoyen, och lät dem svärja en ryslig ed, att de punktligt skulle uppfylla alla hans befallningar och aldrig öfvergifva honom.

Det fanns då för tiden i Frankrike ganska många lurenträjare, som gifvo Generalförpaktarne och andra till domstolen hörande personer mycket att göra. Mandrin med sine kamrater förenade sig med desse, och brakte de genom list och djerfhet så vida, att de valde honom till deras öfverhufvud, och anförde af honom vägades de nedrigaste företaget. Han gick uppenbart emot Tulluppbördsmännen och Accisbetjeningen, trotsade dem och öfvade mot dem den kännbaraste hämd, om de gjorde honom något motstånd vid införseln af förbudna varor. Ryktet om hans nidingsverk

spridde sig vidt omkring; vinningslystnad och lust till plundring förde till honom myckenhet folk, och hans band växte smånigom till sex tusen man. Icke hvar och en, som ville slå sig till hans band, blef antagen. För att hinna denna ära, måste de antingen vara desserterade soldater, som af fruktan för egen fara ej kunde förråda bandet; eller ock måste de åtminstone redan en gång för lurenräjeri och falsk myntning hafva förtjent galgen, och hafva gifvit bevis i skickligheten att bryta upp fångelser. Gemena tjuftar, mördare och ruinerade bankerutörer blefvo afvisade; de förre voro för fege i farorna, och de senare ej kloke nog i handelsaffärerna. Sedan kandidaten genomgått åtskilliga prof, och tillräckligt bevisat sin förfärfnad, utforskade man hans kändom

om smygvägar och hans skicklighet i flodens genöfvadande, i varors forskaffande, och i konsten att leda tullbetjeningen en annan väg, att viläglig tid angripa dem och skaffa dem ur vägen. Om han visade behörig färdighet i alla dessa konster, så lät man honom svärja en ed, och anviste honom hans steg i bandet, icke så mycket efter hans ålder, som efter hans talanger.

Nu blefvo Provinserna Dauphine, Languedoc, Auvergne och hela Distriktet Macon uppfyllda med en sådan mängd kortrabandsvaror, att handeln led dervid, och tullrörerdet tog stor skada. Hvarje motstånd blef med väpnad hand tillbakadrifvet, och Accisbetjeningen blef misshandlad, ofta mördad och deras hus plundrade. Dessa våld-

gamheter och fientligheter utspridda vidt och brett fruktan och fasa. Maudrin trotsade hvarje motstånd, och fruktade ingen fara. Alla, som kommo i hans väg, blefvo anhällne och tvungne att köpa hans varor, hvarvid man visade dem den fördel, som de kunde vinna derpå. Förgäfves föreställde man honom faran af denna handel, man måste underkasta sig hans vilja. Köpmännen i Lyon fruktade för stränderne af Rhone; och de handlande i Burgund Auvergne och Bourbon hölle landsvägarne i Languedoc och Provence ej mer säkra nog, för att skicka varor till hamnarne vid Medelhafvet. De reste nu i stora sällskaper, men detta hjälpte dem föga, eller ock tog de mödosamma omvägar, hvarigenom kostnaderna fördubblades. En köpman som ämnade sig till Marscille, uppehöll

sig under vägen i St. Rome de Tarn, och hade tagit en dålig klädning på sig, för att dölja sitt stånd. Mandrin blef väl bedragen deraf, men höll honom för en spion och lät skjuta efter honom. Händelsevis blef köpmannen varse en öppen port, sprang in genom den samma och räddade sig genom bakporten ut på öppna fältet. Mandrin skyndade in efter honom, begärte att karlen skulle utlemnas, slog in dörren, kastade möblerna öfverända, hotade med eld och svärd, och utfor i de gruffigaste eder. Af en händelse fattade han en ung kvinna vid handen, och befallde henne, att utlemna den undskyddde eller ock vänta hela hans vrede. Qvinnan var ung, skön, och förtjente i

anseende till sitt hafvande tillstånd någon skonsamhet; men ingenting rörde Madrin, han hotade henne med en oundviklig död, och då han ej kunde frambringa något ord af henne, gick, han ett steg tillbaka, fattade sin bössa och stötte bajonetten i hennes kropp.

Från denna stund var hans namn en fasa i hela trakten, och om tullbetjeningen förstätt begagna sig af landtfolkets sinnelag, så hade han med hela sitt band blifvit i grund förstörd i dess ställe utvidgade han sina planer allt mer och mer, och ändrade ej det minsta sitt uppförande. Han märkte, att folket flydde honom, föraktade det, och vände sin uppmärksamhet åt en annan sida.

Den plan, som han förhade, fördrade förvägenhet vid utförandet; där.

före nedlät han sig, att vid densamma inhemta sitt folks mening. Han samlade derföre sine Officerare och sade till dem: "Mine gerningar hafva injagat tullbetjeningen förskräckelse och fasa; ingen af deras Brigader vågar sig mera på fältet, för att hindra vår handel; också skall det ej mer falla dem in att läsa mina bref. Men jag märker, att det rädda landtfolket ej mer vill befatta sig med vår handel, och har derföre beslutit, at låta tillbjuda dem densamma genom andra händer, än era. Generalarrendet har varuuppsyningsmän i sin sold; af desse vill jag betjena mig dertill, och de skola betala mig. Jag skall derföre ställa mig i spetsen för er och bringa dem min tobak; om ni således ännu ägen det mod, som ni

hittills visat, så skola vi lemna åt efterverlden ett minne, som efter århundraden icke skall slockna!"

Denna planens nyhet blef allmänt beundrad, och alle tillbjödo sitt lif och sitt blod till densammas utförande. Nu lät Mandrin lasta flera packar med tobak på, Mulåsnor och dref dem till staden Rhodes, directe till Arrendes. Uppsyningsmannens hus. Femtietvå väl beväpnade karlar följde honom med påkrufvade bajonetter; haa gick ensam in i huset, lät Uppsyningsmannen komma ned, och lade fram sina varor för honom. Den stackars mannen visste ej om han skulle tro sina ögon, — "Det är ej något bländverk! sade Mandrin det är äkta tobak, som ni ser, och som ej är sämre än er; jag lämnar er den för fyrtio sous skäl pundet, och vill ej sälja

den åt någon annan än er!" — Detta förslag satte Uppsyningsmannen i större förlägenhet, än sjelfva saken; han tvåkade, bockade sig och gjorde mine af att ropa om hjälp. Men Mandrin fattade honom i räckknappen, och bad honom kasta en blick på de rundt omkring honom blixtrande bajonetterna, bössorna och sablarna. Faran var alldeles icke tvetydig; Uppsyningsmannen besinnade sig ej längre, uppräknade de begärta penningerne, och måste på köpet höra en hop smädfulla tjenstanbud. Mandrin såg alla sina önsknningar uppfyllda; Tullarrendet var förödmjukadt, så att det måste bäfva för honom och efterkomma hans befallningar, och hans segrande Kohort sjöng offentligt triumfsånger. Händelsevis påminde han

sig, att man gömde på rådhuset åtskil-
lige vapen, som blifvit tagna från
lurendräjare; han skref därför genast
till Intendent-Kommissarien, och fordra-
de att desamma skulle återlemnas. Han
höll det icke en gång mödan värdt att
hota i brefvet; blotta tanken på hans
band var tillräcklig, att injaga fruk-
tan för eld, mord och plundring. Hvar
och en läste sig inne i sitt hus, och
måste antingen fly, eller vara stark nog
att fördrifva våld med våld. Då nu
företaget mot Rhodes aflopp så lyck-
ligt, så gjorde Mandrin Tullin-
spektorn i Mende samma komplimang,
och som han visade sig med samm^a
förfärliga följe, så blefvo hans fordrin-
gar punktligt uppfyllda: han lemnade
sina varor och erhöll penningar.

Den glädje, som hans kamrater

Kände öfver dessa begge lyckliga fö-
 retag, var obefkriflig; de vågade nu
 allt, och företogo sig ingenting min-
 dre, än att tömma hela Schweitz och
 Savoyen, för att bringa alla förbudna
 varor till Frankrike, och truga dem
 på Arrende-Uppsyningsmännen. Med
 detta förehafvande begaf sig Mandrin
 på vägen till Schweitz, och kom till-
 baka med et rikt tobaksförråd. Han
 blef ofta angtipen, men alltid lemnade
 han slaktfältet som segrare. De af hans
 folk, som blefvo skjutna i striden, lät
 han begrafva med alla militäriska he-
 dersbetyg, men de döde fienderna af-
 klädes nakne och upphängdes i träen.
 Hans förnämsta ögonmärke var alltid
 fästadt på Tull-arrendets embetsmän
 hvilke han alldrig lemnade i fred. I.

nom få månader utdref han kontributio-
ner af en hop af de första Tullkontor
på många uppsökte han blott betjenin-
gen, dödade och sårade dem utan å-
skillnad och skonsamhet; på andra tog
han bort penningarne, plundrade hu-
sen, och slog sönder allt, hvad han
ej kunde föra med sig. För att för-
stärka sin armé, sökte han rekryter
fångelferna. Han lät gifva sig för
teckningar på fångarne i flera stä-
der, och skref för dem en befrielseakt

Stundom vågade man att sätta sig
emot hans rövverier, men vanligtvis
utan framgång. Då han nalkades sta-
den Beaune, sade man honom, att
hela borgerskapet stod i gevär. Ge-
nast uppgjorde han en angrepsplan
och ryckte fram. Stadsporten, som
han först bestormade, blef tappert

försvarad, och borgarne gäfvo oupp-
 hörligt eld från vallarne. Mandrin
 hotade att antingen spränga stadspor-
 ten med en petard, eller och sätta
 eld på den; ryckte fram med sine tim-
 mermän och högg den i stycken.
 Likväl visade han en sällsynt skonsam-
 het, förbjöd all plundring, lät sina
 troppar hålla vid stadsporten, och för-
 bjöd all skjutning. Som han blott
 hade att göra med Tullarrendet, så
 lät han föra till sig Mairén, och till-
 talte honom sålunda: "Jag är den så
 beryktade Mandrin, tullbetjeningens
 fasa och borgarnes befriare. Jag kom-
 mer ej som statens fiende, att herja er
 stad med krig. Ni ären väl i mitt
 våld; jag kunde låta plundra och
 straffa de motsträfvige med eld och

svärd; men de oskyldige borgarnes lif är mig för dyrbart; en hel annan af sigt förer mig hit. Ni hafva två nedderlag i denna stad, hvilka äro skyldige att till mig afgifva utlagor. Jag utsätter dem till tjugutusen livres, och befaller er att låta betala mig denna summa genom Salt. och Tobaks. Uppbördsmännen. Om ni besinnar er längre, så retar ni min vrede, och då — bäfva för denna stad och förert. lif!”

Mairen kastade en lugn blick på de omkring honom blixtrande sablarna och büssorne, och svarade med trygghet: ”Om ni ej kommo som röfvare, för att härja vår stad, hvarföre ger ni mig då åsynen af sårade borgare, som måste lemna sitt lif för fäderneslandet? Hvem har dödat dessa oskyldige, som

ligga här i stoftet? Äro de ej slakt-
 offer för ert raseri? Men jag är ju de-
 ras gemensamma far, hyarföre riktar ni
 ej era slag mot mig? och om blod
 måste flyta, så döden mig, ty förr vil
 jag dö, än förräda min Konung, för
 att rikta en upprorisk undersäte. Ni
 förstår, hur man skall trampa lagarne
 under fötterna, men jag vet at dö.
 Besinna jag ber er derom, att brottet
 endast en kort tid blifver ostraffadt,
 och att hela ert rövvarfölje ej kan skyd-
 da er för er Monarks'hämd!²²

M a n d r i n, som ej tyckte om det-
 ta svar, sade med stolthet: att det ej
 lönte mödan, att söla sina händer i en
 Jurists blod, han begärte blott pennin-
 gar. I det samma lät han fyra skarp-
 skyttar gripa Majren, och marscherade

förut med sine Grenadierer, som buro
brinnande facklor i händerna. ”Håll!
ropade Mairen: om de fasligheter, med
vilka du hotar oss, kunna användas
med penningar, så kan jag väl ännu
finna medel, att tillfredsställa din pen-
ningtörst. Jag äger ett hus och för-
mågenhet; tag allt, kom med mig, jag
öfverlemnar dig allt hvad jag äger,
men plundra blott mig ensam, och
skona detta folk!” — Uppbördsmännen
som erhöilo underrättelse om Mairens
ädelmodiga upoffring, ville dock ej
tillåta, att han ensam skulle bära bör-
dan af ett krig, som fördes blott mot
dem och skickade i hast de begärta
tjugutusen livres till M a n d r i n.

Röfvarbandet drog nu til Autun, Por-
tarne voro tillslutna. M a n d r i n bemäk-
tigade sig förstilderne, tände på fack.

lor och lät hålla stormstegarne i ordning; derpå ryckte han mot staden, och lät säga Mairen, att om borgarne i Autun ej erlade åt honom samma summa, som blifvit utbetalt åt honom i Beaune, skulle han förbärja allt med eld och svärd. Då stadsportarne öppnades, marscherade han rätt fram till rådhuset, och inträdde i salen, åtföljd endast af två man. Då man frågade honom; med hvad rätt han begärte kontributioner, svarade han: "Jag har samma anspråk på Tulluppbördsmännen, som Alexander hade på Persien, och Julius Cæsar på Gallien." Man försökte föreställningar, för att ernå en minskning i summan—förgäfves! han drog ej sina färde, förrän han helt och hållet vunnit sitt ändamål.

Rygtet om dessa våldsamheter trängde äntligen til hofvet, och väckte Ministerens uppmärksamhet. Reguliära troppar blefvo afkickade, hvilka hunno röfvarne i trakten af Autun. Utan att förlora modet samlade Mandrin sin corps, och beslöt genast ett angrepp. "Kamrater! ropade han: hittills förde jag er till lycka och rikedom, men i dag gäller det er ära.

Vi hafva framför oss fiender, som äro oss värdige, och inga usla tullbetjenter, som endast visa sig, för att fly, och endast der öfvervinna, der de ej möta något motstånd. Nej, det är Pandurernes och Kroaternes öfvervinnare, som stå framför oss; ni hafven fordom fäktat med dem, skolen i nu vägra att fäkta mot dem? Om ni flyn för dem, så fallen i uti deras händer; men striden i som män, så äro de i ert våld. Framrycken derföre, och lät oss i grund förstöra denna af strapaser utmattade corps. Efter segren lemna jag alla Uppbördsmännens skatter och alla Tullbetjenternes hufvuden till pris åt er."—Efter detta tal lät han genast gifva eld. Husararne och dragonerne höllo stånd och besvarade den lika eftertryckligt, så att elden fortfor oafbrutet å begge sidor. Öfverallt, der faran var, visade sig Mandrin, flög från det ena ledet till det andra, uppmanade bad; uppmuntrade, lofvade, och förrättade på en gång en Generals och en gemen soldats tjänst. Så mångfalldigade han sig så tillsägan- de sjelf, tills äntligen efter en hårdnackad fäktning hans troppar blefvo kastade öfverända, förföljda med bajonetten, och fullkomligt drifna på flykten.

Mandrin hade nu utspelt sin röl. Han samlade resten af sin slagmar, mördade och röfvade på några orter, och skonade icke en gång de oskyldige, som på knä bådö om sitt lif. Men som tropparne förföljde honom öfverallt, så flydde han ifrån den ena byn till den andra, och föll äntligen i den snara, som man lade för honom. En af hans egne kamrater, som tänkte lika så dåligt som han sjelf, förråde honom åt tullbetjentene hvilke nattetiden öfverföllu honom, bundo honom öfver hela kroppen med rep, och släpade honom den 10 Maj 1755 till Valence, der han med fem af sine kamrater blef kastad i fängelse.

Så snart tidningen derom utbredde sig, lopp folket i hela den kringliggande trakten tillsammans, för att se honom, och man tycktes i hela hans uppförande märka något stort. På sättet af sin behandling såg han rätt väl, att hvarken våld eller list här skulle rädda honom. Tiden mellan hans fångslände och afretning var ej lång. Redan den 24 Maj var hans process slutad och domen blef honom föreläst. Den bestod deri, att han, afklädd inpå bara skjortan, med

ett rep om halsen och denna skrift på bröstet: Öfverhufvud för Smyghandlarne, Högförrädare, Mördare, Stråtröfvare och allmänna lugnets förstörare, skulle med blottadt hufvud stå på knä utanför dörren af Hufvudkyrkan i Valence, och med hög röst bekänna sitt brott; sedan skulle hans armar, ben, lär och refben sönderkrossas på schavotten, hvarefter han levande skulle lägras på sträckbänken, och i fall han dog på densamma, skulle hans kropp upphängas i galgen i Valence.

I början ville han hopa last på last, och fördrifva fruktan för döden med supande och fylleri. Men då evighetens skräckbild genomträngde den dimma, som ruset dragit öfver hans blickar och hans själ, så tog han sin tillflykt till religionen, gick in i sig sjelf, ångrade sina missgerningar, och gjorde sig beredd på sin nesliga död. På vägen dit visade han samma oförskräckthet, som fordom i fäktningar. Han intalte till och med demod, som ville uppmuntra honom till ståndaktighet och sade ibland annat till en af sine kamrater i elakheterna och straffet, hvilken han såg falla tårar: "Min vän

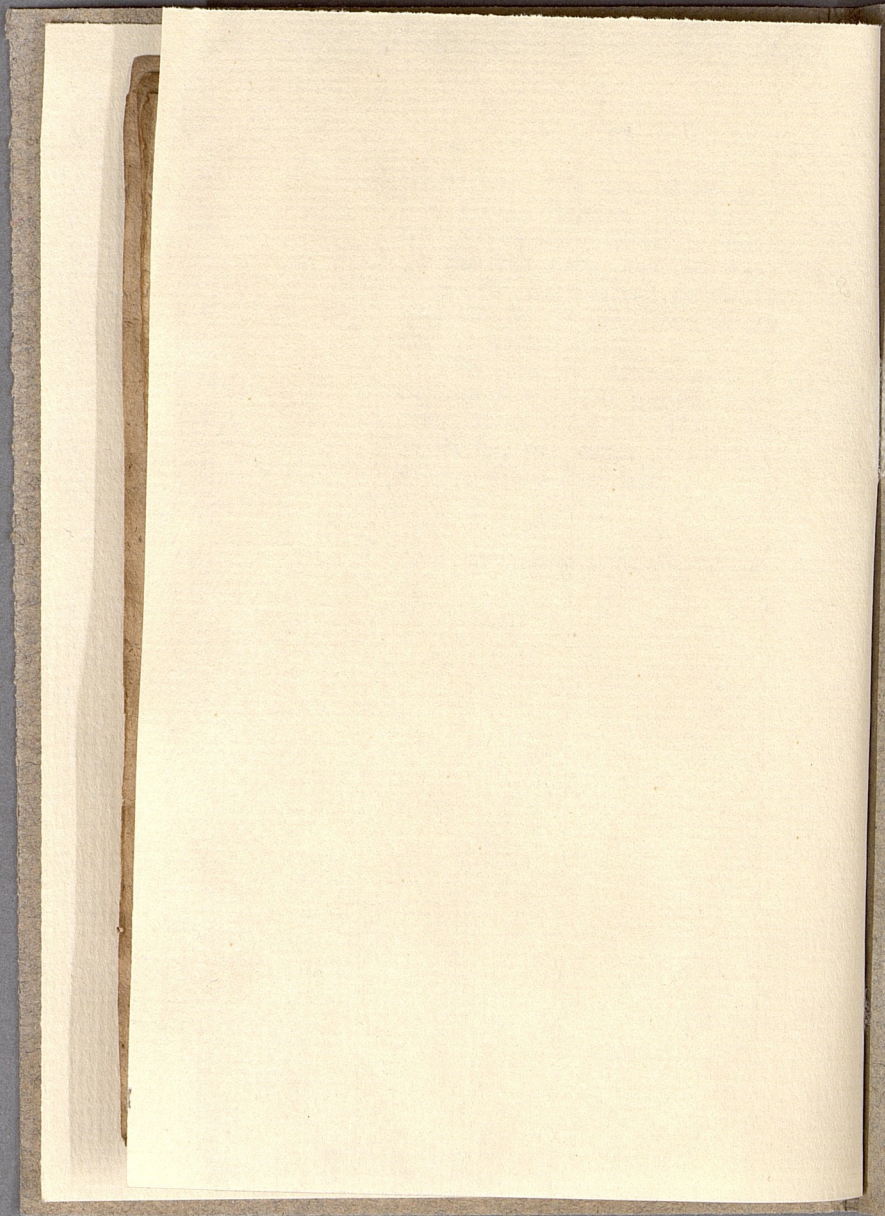
gråt ej, använd bättre din tid! Jag går till afrättsplatsen, dit du också måste följa mig. Kanske är du lyckligare än jag, men det må vara hur som helst, så betänk ändock, att det finns en Gud, som aldrig lemnar det onda ostraffadt!" Han var nu en helt annan menniska, än då, när han i skrytande ton sade till en af sine medfångar: "en elak fjerdedels timme går snart förbi!" eller då han med fräckt gäckeri sade: "Hur många värdshus finns det på vägen till paradiset? jag har ännu sex livres att förtära under vägen!" Den undergifvenhet och ånger, som han nu visade, var orsaken, att till och med hans domare skänkte honom sitt medlidande, och att till och med skarprättaren visade honom sitt deltagande. Då han nalkades schavotten, stannade han några ögonblick, betraktade dess byggningssät med en fövånande dristighet, och steg sedan oförskräckt upp. Han klädde sjelf af sig, gaf åt sin Biktfader de få penningar, som han hade hos sig, och bad honom låta låfa några mässor för hans själ. Då man ville betäcka hans ansigte, gaf han genom tecken tillkänna att det var onödigt, och straxt derpå fick han med en

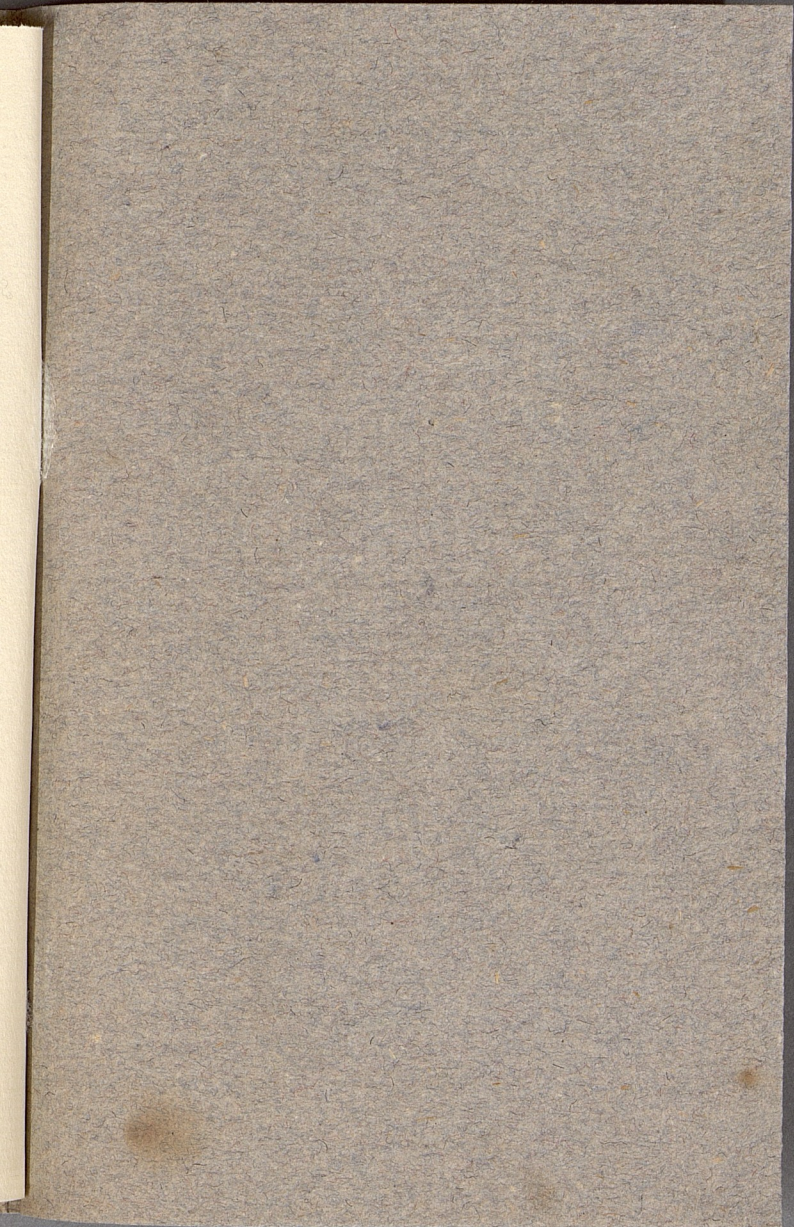
jernklubba åtta slag på armar och ben, och ett på bröstet. Nu hade han, till följe af domen, lefvande bordt läggas på sträcktäcken, men på hans Biktjäders och det församlade folkets förhön blef han strypt, och dermed gjordes ett slut på hans plågor.

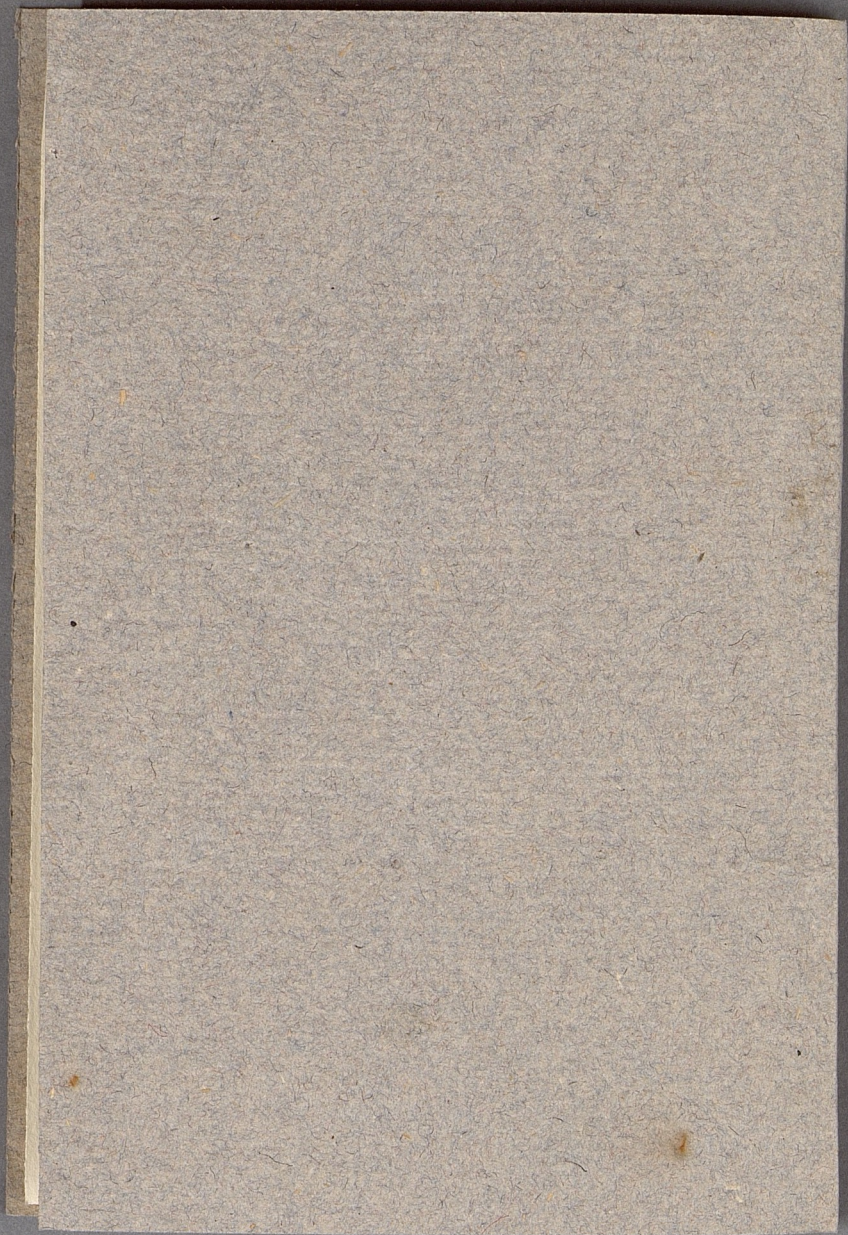
Så dog en af de mest beryktade röfvere, som nånsin uppträtt i Frankrike, i en ålder af 39 år. Hans band skingrade sig, och dessa traktens oroades invånare njöto åter fred.

en,
till
gas
tfa.
hön
ett
ade
ke,
in.
in.

www.books2ebooks.eu